

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

13 март 2017 г.

12:00 ч.

СТАТИСТИКА НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНАТА ДЕЙНОСТ

Декември 2016 г.¹

Средствата, управлявани от дружествата, извършващи застрахователна дейност^{2,3}, които осъществяват дейност в България, възлизат на 6.619 млрд. лв. към края на декември 2016 година. Техният размер се увеличава с 501.8 млн. лв. (8.2%) в сравнение с края на декември 2015 г. (6.117 млрд. лв.) и нараства със 109.9 млн. лв. (1.7%) спрямо края на третото тримесечие на 2016 г. (6.509 млрд. лева).

1. Размер и структура на активите

Активите на дружествата, извършващи животозастраховане, нарастват със 173.2 млн. лв. (10.4%) – от 1.659 млрд. лв. към края на декември 2015 г. до 1.832 млрд. лв. към края на същия месец на 2016 година. Спрямо края на септември 2016 г. (1.829 млрд. лв.) те се увеличават с 2.7 млн. лв. (0.1%). Техният относителен дял в общия размер на активите към края на декември 2016 г. е 27.7% при 27.1% към края на четвъртото тримесечие на 2015 г. и 28.1% в края на септември 2016 година.

Средствата, управлявани от дружествата, извършващи общо застраховане⁴, се увеличават с 328.8 млн. лв. (7.4%) – от 4.458 млрд. лв. към края на декември 2015 г. до 4.787 млрд. лв. към края на същия месец на 2016 година. Те нарастват със 107.4 млн. лв. (2.3%) спрямо края на септември 2016 г. (4.680 млрд. лева). Към края на декември 2016 г. относителният дял на активите на *застрахователните дружества, извършващи общо застраховане*, в общия размер на активите на *дружествата, извършващи застрахователна дейност*, е 72.3% при 72.9% в края на четвъртото тримесечие на 2015 г. и 71.9% към края на септември 2016 година.

¹ Данните са предварителни. Вследствие на получена допълнителна информация от застрахователни дружества са извършени ревизии на данните за септември 2016 година, които са посочени в съответните таблици. Пълният комплект от таблици за *статистиката на застрахователната дейност* се намира на интернет страницата на БНБ в раздел *Статистика / Други финансови институции / Статистика на застрахователната дейност*.

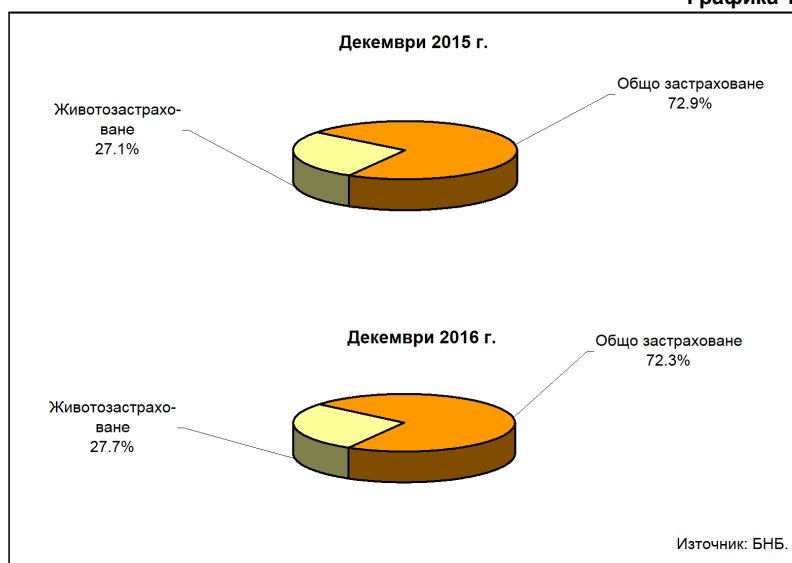
² Застрахователните компании са част от подсектор *Застрахователни компании и пенсионни фондове (S.125)*, съгласно *Европейската система от сметки '95 (ESA'95)*. Разпределението по вид дейност е извършено в съответствие с изискванията на чл. 12, ал. 1 и ал. 2 от *Кодекса за застраховането* и чл. 83, ал.1 от *Закона за здравното осигуряване*.

³ В обхвата на *статистиката на застрахователната дейност* се включват и данните за клоновете на застрахователни компании със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от *Допълнителната разпоредба на Валутния закон* (обн. ДВ, бр. 83 от 21.09.1999 г., изм., бр. 96 от 2011 година).

⁴ Данните за *презастрахователните дружества* са включени към данните на *застрахователите, извършващи общо застраховане*.

Структура на активите според вида дейност

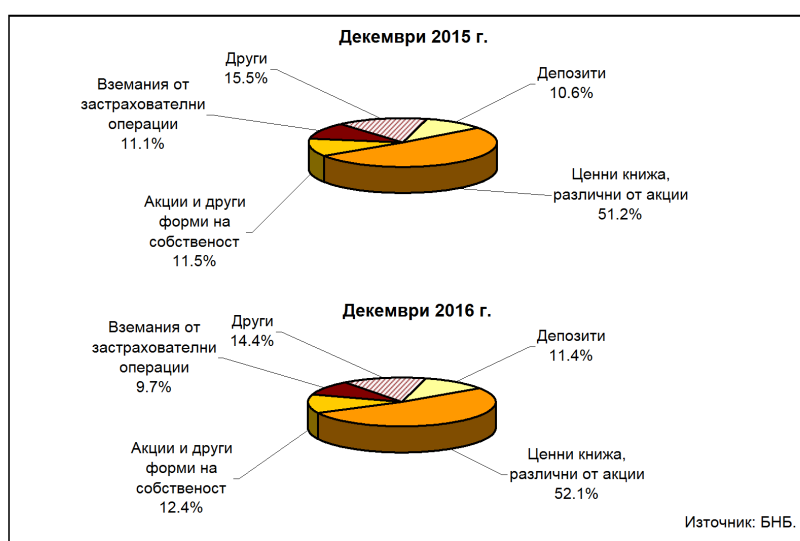
Графика 1

В *инструментите*, включени в активите на дружествата, извършващи застрахователна дейност, към края на декември 2016 г. преобладават притежаваните ценни книжа, различни от акции, които на годишна база се увеличават с 315.2 млн. лв. (10.1%) до 3.448 млрд. лева. Спрямо края на декември 2015 г. депозитите нарастват със 104.8 млн. лв. (16.2%) до 752.8 млн. лв., акциите и другите форми на собственост се увеличават със 117.3 млн. лв. (16.6%) до 822.2 млн. лв., а средствата във вземания от застрахователни операции намаляват с 41.2 млн. лв. (6%) до 640.4 млн. лева. В края на четвъртото тримесечие на 2016 г. относителният дял на ценните книжа, различни от акции, е 52.1% при 51.2% към края на същото тримесечие на 2015 г., на депозитите – 11.4% при 10.6% към края на декември 2015 г., на акциите и другите форми на собственост – 12.4% при 11.5% към края на декември 2015 г. и на вземанията от застрахователни операции – 9.7% при 11.1% към края на четвъртото тримесечие на 2015 година.

Структура на активите по инструменти⁵

Графика 2

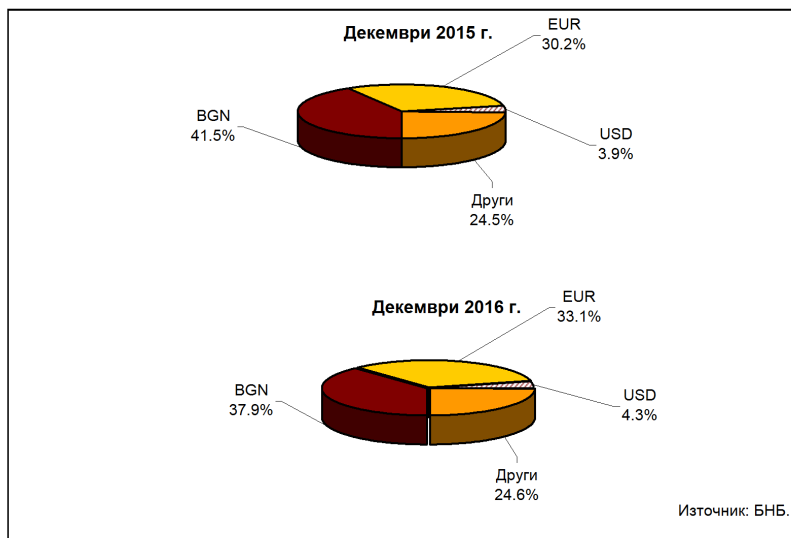

⁵ Сумата на относителните дялове може да е различна от 100% поради закръгляния.

Във **валутната структура** на активите на дружествата, извършващи застрахователна дейност, основен дял имат активите в **левове**, които са 37.9% от общия размер на активите към края на декември 2016 г. при 41.5% към края на четвъртото тримесечие на 2015 година. Активите в **евро** са 33.1% при 30.2% към края на декември 2015 година. Към края на декември 2016 г. активите в **щатски долари** са 4.3% при 3.9% към края на четвъртото тримесечие на 2015 г., а в **други валути** – 24.6% при 24.5% към края на декември 2015 година.

Валутна структура на активите⁵

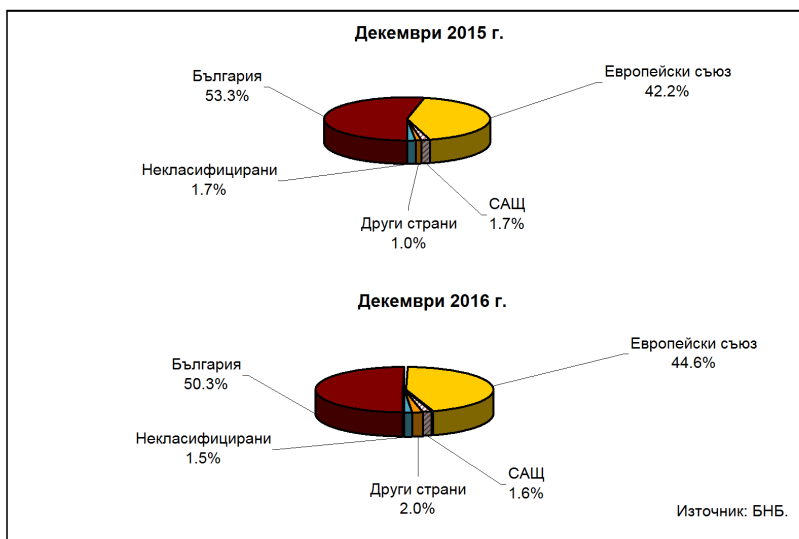
Графика 3

По отношение на **географската структура** на активите на дружествата, извършващи застрахователна дейност, на годишна база към края на декември 2016 г. инвестициите в България се увеличават с 67.9 млн. лв. (2.1%) до 3.330 млрд. лв. при 3.262 млрд. лв. към края на декември 2015 година. Техният относителен дял е 50.3% към края на декември 2016 г. при 53.3% към края на същия месец на 2015 година. В края на четвъртото тримесечие на 2016 г. средствата, инвестирани в държавите от Европейския съюз, нарастват на годишна база с 369.9 млн. лв. (14.3%) до 2.954 млрд. лв. при 2.584 млрд. лв. към края на декември 2015 г., като относителният им дял към края на декември 2016 г. е 44.6% при 42.2% в края на декември 2015 година.

Географска структура на активите⁵

Графика 4

2. Размер и структура на пасивите

Привлечените средства от дружествата, извършващи застрахователна дейност, към края на декември 2016 г. са 6.619 млрд. лева. **Собственият капитал** е 2.036 млрд. лв. към края на декември 2016 г., като се увеличава с 99.6 млн. лв. (5.1%) спрямо края на декември 2015 г. (1.936 млрд. лева). Неговият дял в размера на пасивите към края на четвъртото тримесечие на 2016 г. е 30.8% при 31.7% към края на същото тримесечие на 2015 година. Към края на декември 2016 г. **застрахователните технически резерви** нарастват на годишна база с 396 млн. лв. (11.2%) до 3.924 млрд. лв., при 3.528 млрд. лв. към края на декември 2015 година. Техният дял в размера на пасивите е 59.3% към декември 2016 г. при 57.7% към края на декември 2015 година.

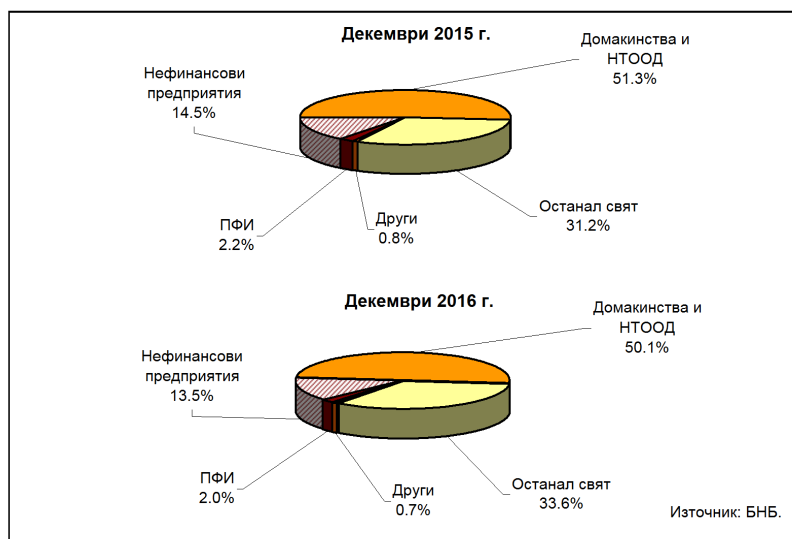
Застрахователни технически резерви

Задълженията към **резиденти**, включени в **застрахователните технически резерви**, възлизат на 2.604 млрд. лв. към края на четвъртото тримесечие на 2016 г. при 2.427 млрд. лв. към края на същото тримесечие на 2015 година. Относителният им дял в общия размер на **застрахователните технически резерви** към края на декември 2016 г. е 66.4% при 68.8% в края на четвъртото тримесечие на 2015 година. Към края на декември 2016 г. задълженията към сектор **Домакинства и НТООД** се увеличават със 156.4 млн. лв. (8.6%) до 1.966 млрд. лв. при 1.810 млрд. лв. към края на декември 2015 година⁶. Към края на четвъртото тримесечие на 2016 г. техният относителен дял в общата сума на **застрахователните технически резерви** е 50.1% при 51.3% към края на декември 2015 година. На годишна база към края на четвъртото тримесечие на 2016 г. задълженията към сектор **Нефинансови предприятия** се увеличават с 20.5 млн. лв. (4%) до 531.1 млн. лв. при 510.7 млн. лв. към края на декември 2015 г. и са 13.5% от **застрахователните технически резерви** при 14.5% към края на четвъртото тримесечие на 2015 година. Задълженията към **парично-финансови институции** (ПФИ) нарастват с 1.2 млн. лв. (1.6%) до 78.2 млн. лв. към края на декември 2016 г. при 76.9 млн. лв. към края на четвъртото тримесечие на 2015 година. Относителният им дял в общия размер на **застрахователните технически резерви** е 2% в края на декември 2016 г. при 2.2% към края на декември 2015 година.

Задълженията към **нерезиденти** (сектор **Останал свят**) в края на четвъртото тримесечие на 2016 г. се увеличават с 219.4 млн. лв. (19.9%) до 1.320 млрд. лв. при 1.101 млрд. лв. към края на същото тримесечие на 2015 година. Относителният им дял в общия размер на **застрахователните технически резерви** към края на декември 2016 г. е 33.6% при 31.2% в края на декември 2015 година.

Застрахователни технически резерви Структура по институционални сектори^{5,7}

Графика 5

⁶ В задълженията към сектор **Домакинства и Нетърговски организации, обслужващи домакинствата (НТООД)**, се включват сумата на **нетното участие на домакинствата в животозастрахователните резерви и пренос-премийният резерв и резервът за предстоящи плащания** на сектор **Домакинства и НТООД** в Таблица 4 (т. 5.1. и т. 5.2.) от Приложение 2 към прессъобщението.

⁷ В **Други** се включват сектори **Държавно управление, Други финансови посредници, Финансови предприятия със спомагателни дейности и Застрахователни компании и пенсионни фондове**.

СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ ПО ВИД ДЕЙНОСТ^{1,2}

Таблица 1

	31.12.2015 г.		31.03.2016 г.		30.06.2016 г.		30.09.2016 г.		31.12.2016 г.	
	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)
Общо	58	6,117.1	57	6,261.4	57	6,604.0	57	6,509.0	55	6,618.9
Застрахователни дружества, извършващи животозастраховане	18	1,658.7	18	1,739.1	18	1,747.8	18	1,829.2	17	1,831.9
Застрахователни дружества, извършващи общо застраховане	39	4,458.3	38	4,522.1	38	4,856.1	38	4,679.7	38	4,787.1
вкл. Презастрахователни дружества	1	2,061.0	1	2,111.0	1	2,443.0	1	2,198.6	1	2,263.7
Здравноосигурителни дружества	1	0.1	1	0.1	1	0.1	1	0.1	-	-

Предварителни данни. Данните за септември 2016 г. са ревизирани

¹ Разпределението по вид дейност е извършено в съответствие с изискванията на чл. 12, ал. 1 и ал. 2 от Кодекса за застраховането и чл. 83, ал. 1 от Закона за здравното осигуряване. Съгласно промените в Закона за здравното осигуряване (обн. ДВ, бр. 60 от 2012 г.), здравноосигурителните дружества следва да се прелицензират по Кодекса за застраховането в застрахователни акционерни дружества. В тази връзка в категорията здравноосигурителни дружества са включени данните за тези дружества, които към края на съответния отчетен период са в процедура по привеждане на дейността си в съответствие с Кодекса за застраховането или са в процес на ликвидация

² В обхвата на статистиката на застрахователната дейност се включват и данните за клоновете на застрахователни компании със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от Допълнителната разпоредба на Валутния закон (обн. ДВ, бр. 83 от 21.09.1999 г., изм., бр. 96 от 2011 година).

Източник: Дружествата, извършващи застрахователна дейност.

СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ ПО ИНСТРУМЕНТИ И ВАЛУТИ¹Таблица 2
(млн. лв.)

	31.12.2015 г.	31.03.2016 г.	30.06.2016 г.	30.09.2016 г.	31.12.2016 г.
По инструменти	6,117.1	6,261.4	6,604.0	6,509.0	6,618.9
Парични средства в каса	11.9	11.0	11.1	11.3	8.9
Депозити	648.0	731.5	755.8	757.2	752.8
Предоставени кредити	163.2	215.7	346.1	203.8	221.2
Ценни книжа, различни от акции	3,132.5	3,161.4	3,256.1	3,381.6	3,447.6
Акции и други форми на собственост	704.8	735.0	739.1	775.5	822.2
- Акции (в т.ч. дялове на договорни фондове) ²	556.6	481.1	469.8	758.5	795.5
- Други форми на собственост ³	148.2	253.8	269.2	17.0	26.6
Инвестиционни имоти	187.9	188.2	192.5	192.1	191.2
Финансови деривати	4.2	7.8	2.4	1.1	0.2
Нефинансови активи	93.2	94.5	90.6	88.9	87.2
Вземания от застрахователни операции	681.5	631.8	766.9	644.7	640.4
- От преки застрахователни операции	465.4	494.3	498.7	486.8	460.1
- От презастрахователни операции	216.1	137.5	268.2	157.9	180.2
Други активи	489.8	484.6	443.6	452.8	447.3
По валути	6,117.1	6,261.4	6,604.0	6,509.0	6,618.9
BGN	2,537.2	2,684.4	2,675.3	2,619.0	2,511.0
EUR	1,845.5	1,855.6	1,940.9	2,070.1	2,193.9
USD	237.3	202.1	204.3	230.5	285.5
Други	1,497.1	1,519.3	1,783.5	1,589.4	1,628.5

Предварителни данни. Данните за септември 2016 г. са ревизирани

¹ В обхвата на статистиката на застрахователната дейност се включват и данните за клоновете на застрахователни компании със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от Допълнителната разпоредба на Валутния закон (обн. ДВ, бр. 83 от 21.09.1999 г., изм., бр. 96 от 2011 година).

² В показател Акции се включват притежаваните котирани и некотирани акции (в т.ч. акции в дъщерни, съвместни, асоциирани предприятия, считано от септември 2016 година).

³ Показател Други форми на собственост обхваща другите форми на собственост в капитала и имуществото на предприятията, различни от котирани и некотирани акции.

Източник: Дружествата, извършващи застрахователна дейност.

ГЕОГРАФСКА И ИНСТИТУЦИОНАЛНА СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ¹Таблица 3
(млн. лв.)

	31.12.2015 г.	31.03.2016 г.	30.06.2016 г.	30.09.2016 г.	31.12.2016 г.
По групи страни	6,117.1	6,261.4	6,604.0	6,509.0	6,618.9
България	3,261.8	3,249.8	3,267.4	3,326.4	3,329.7
Европейски съюз	2,583.7	2,677.6	2,956.3	2,871.4	2,953.5
САЩ	105.9	72.0	74.4	75.5	106.3
Други страни	60.7	156.4	204.2	135.5	133.3
Некласифицирани	105.1	105.5	101.7	100.2	96.1
По институционални сектори	6,117.1	6,261.4	6,604.0	6,509.0	6,618.9
Резиденти	3,261.8	3,249.8	3,267.4	3,326.4	3,329.7
Нефинансови предприятия	74.9	69.9	70.7	72.8	74.4
Парично-финансови институции	509.7	532.2	470.5	478.3	462.3
Други финансови посредници	84.1	79.7	93.5	112.9	92.4
Финансови предприятия със спомагателна дейност	0.5	0.5	0.1	0.1	0.3
Застрахователни компании и пенсионни фондове	13.7	13.4	3.6	159.0	154.6
Държавно управление	1,160.9	1,149.4	1,236.3	1,287.4	1,309.5
Домакинства и НТООД	121.2	126.3	131.3	136.1	142.2
Несекторизирани	1,296.8	1,278.4	1,261.4	1,079.8	1,094.0
Нерезиденти (Останал свят)	2,750.2	2,906.1	3,234.9	3,082.4	3,193.2
Некласифицирани	105.1	105.5	101.7	100.2	96.1

Предварителни данни. Данните за септември 2016 г. са ревизирани

¹ В обхвата на статистиката на застрахователната дейност се включват и данните за клоновете на застрахователни компании със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от Допълнителната разпоредба на Валутния закон (обн. ДВ, бр. 83 от 21.09.1999 г., изм., бр. 96 от 2011 година).

Източник: Дружествата, извършващи застрахователна дейност.

СТРУКТУРА НА ПАСИВИТЕ ПО ИНСТРУМЕНТИ И ИНСТИТУЦИОНАЛНИ СЕКТОРИ¹Таблица 4
(млн. лв.)

	31.12.2015 г.	31.03.2016 г.	30.06.2016 г.	30.09.2016 г.	31.12.2016 г.
ОБЩО	6,117.1	6,261.4	6,604.0	6,509.0	6,618.9
1. Собствен капитал	1,936.5	2,012.7	1,861.2	1,992.8	2,036.1
2. Получени кредити	136.2	158.1	107.9	141.5	154.1
Резиденти	58.2	84.0	33.6	60.8	72.1
Парично-финансови институции	56.6	83.2	32.7	60.7	61.1
Непарично-финансови институции	1.6	0.9	0.9	0.1	11.0
Държавно управление	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Други сектори	1.6	0.9	0.9	0.1	11.0
Други финансови посредници	0.0	0.0	0.0	0.0	1.3
Финансови предприятия със спомагателна дейност	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Застрахователни компании и пенсионни фондове	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Нефинансови предприятия	1.6	0.9	0.9	0.1	9.8
Домакинства и НТООД	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Нерезиденти (Останал свят)	78.0	74.1	74.3	80.6	82.0
3. Ценни книжа различни от акции	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Резиденти	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Нерезиденти (Останал свят)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
4. Финансови деривати	2.9	1.7	7.2	4.5	12.1
Резиденти	0.0	0.0	0.3	0.2	0.0
Нерезиденти (Останал свят)	2.9	1.7	6.9	4.3	12.1
5. Застрахователни технически резерви	3,527.5	3,613.4	3,806.9	3,890.3	3,923.5
5.1. Нетно участие на домакинствата в животозастрахователни резерви	1,006.4	1,049.9	1,094.9	1,120.4	1,151.1
Резиденти	1,006.4	1,049.9	1,094.9	1,120.4	1,151.1
Нерезиденти (Останал свят)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
5.2. Пренос - премиен резерв и резерв за предстоящи плащания	2,521.1	2,563.5	2,712.1	2,769.9	2,772.4
Резиденти	1,420.5	1,419.8	1,435.6	1,454.6	1,452.4
Парично-финансови институции	76.9	77.7	69.5	60.1	78.2
Непарично-финансови институции	1,343.6	1,342.1	1,366.1	1,394.5	1,374.3
Държавно управление	0.3	0.7	0.7	0.7	0.7
Други сектори	1,343.3	1,341.4	1,365.4	1,393.8	1,373.6
Други финансови посредници	21.4	22.0	21.2	25.1	20.1
Финансови предприятия със спомагателна дейност	7.7	8.3	7.9	7.7	7.0
Застрахователни компании и пенсионни фондове	0.1	0.1	0.2	0.2	0.1
Нефинансови предприятия	510.7	507.1	514.9	525.4	531.1
Домакинства и НТООД	803.5	804.0	821.1	835.4	815.3
Нерезиденти (Останал свят)	1,100.5	1,143.7	1,276.5	1,315.2	1,320.0
6. Депозити, получени от презастрахователите	25.3	25.0	24.5	23.4	22.9
Резиденти	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Нерезиденти (Останал свят)	25.3	25.0	24.5	23.4	22.9
7. Задължения по застрахователни и презастрахователни операции	323.1	283.6	412.4	295.6	319.1
Резиденти	155.4	148.1	144.8	153.9	157.9
Нерезиденти (Останал свят)	167.7	135.5	267.6	141.8	161.2
8. Други	165.6	166.8	383.9	160.9	151.1
Резиденти	160.0	160.9	156.5	153.8	140.6
Нерезиденти (Останал свят)	5.5	6.0	27.4	7.0	10.6

Предварителни данни. Данните за септември 2016 г. са ревизирани.

¹ В обхвата на статистиката на застрахователната дейност се включват и данните за клоновете на застрахователни компании със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от Допълнителната разпоредба на Валутния закон (обн. ДВ, бр. 83 от 21.09.1999 г., изм., бр. 96 от 2011 година).

Източник: Дружествата, извършващи застрахователна дейност.